

УДК 343.98

DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.92.4.48>

ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ПРОТИДІЯ ПОШИРЕННЮ НАРКОТИКІВ ЧЕРЕЗ МЕРЕЖУ ІНТЕРНЕТ

Мірошниченко А.О.,
курсант 4-го курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Національної поліції України
Дніпровського державного університету внутрішніх справ
ORCID: 0009-0007-8260-0411

Станкевич В.Е.,
курсант 4-го курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Національної поліції України
Дніпровського державного університету внутрішніх справ
ORCID: 0009-0009-6942-602X

Забудський О.П.,
курсант 4-го курсу
факультету підготовки фахівців д
ля органів досудового розслідування
Національної поліції України
Дніпровського державного університету внутрішніх справ
ORCID: 0009-0002-2276-8806

Мірошниченко А.О., Станкевич В.Е., Забудський О.П. Оперативно-розшукова протидія поширенню наркотиків через мережу інтернет.

У статті досліджено проблематику оперативно-розшукової протидії незаконному обігу наркотичних засобів і психотропних речовин у цифровому середовищі, зокрема через мережу Інтернет. Зазначено, що сучасний етап розвитку суспільства характеризується масштабною цифровізацією, яка, поряд із беззаперечними перевагами, створює нові загрози у сфері безпеки. Однією з них є поширення кібернаркотогівлі – використання інтернет-ресурсів, анонімних месенджерів, даркнет-платформ і криптовалют для організації збуту наркотиків. У статті проведено аналіз стану наукового опрацювання проблеми, встановлено, що попри наявність окремих досліджень у галузі кримінології та кібербезпеки, питання практичної реалізації оперативно-розшукових заходів у цифровому просторі залишаються недостатньо вивченими. Метою дослідження є визначення ефективних напрямів і засобів оперативно-розшукової діяльності щодо протидії наркозлочинності у мережі Інтернет, а також розроблення пропозицій з удосконалення правового та організаційного забезпечення діяльності відповідних підрозділів Національної поліції України. У роботі використано методи системного аналізу, порівняльно-правового та структурно-функціонального підходів, що дозволило узагальнити вітчизняний і зарубіжний досвід боротьби з незаконним обігом наркотиків у кіберпросторі. Визначено ключові проблеми сучасного етапу – недостатню цифрову компетентність оперативних працівників, відсутність єдиного підходу до визначення поняття «кібернаркотогівля», а також недосконалість законодавства, яке не повною мірою враховує специфіку онлайн-злочинності. Обґрунтовано необхідність оновлення нормативно-правової бази, створення національної стратегії протидії розповсюдженню наркотиків в Інтернеті, розвитку спеціалізованих кіберпідрозділів та

запровадження автоматизованих систем моніторингу даркнету й соціальних мереж. Практичне значення дослідження полягає у формуванні пропозицій щодо підвищення ефективності міжвідомчої взаємодії правоохоронних органів, удосконалення підготовки кадрів у сфері цифрової криміналістики, а також застосування технологій штучного інтелекту для виявлення онлайн-каналів збуту наркотиків. Результати дослідження можуть бути використані в діяльності правоохоронних органів, у нормотворчій практиці, а також у процесі підготовки фахівців з кібербезпеки та оперативно-розшукової діяльності.

Ключові слова: оперативно-розшукова діяльність, наркотики, Інтернет, кіберзлочинність, канали поширення, OSINT, негласні слідчі дії.

Miroshnychenko A.O., Stankevych V.E., Zabudskyi O.P. Operational and investigative counteraction to the spread of drugs through the Internet.

The article examines the issue of operational and investigative counteraction to the spread of narcotic drugs through the Internet, which has become a serious challenge in the era of digital transformation. It analyzes the main trends in the development of drug-related crime in cyberspace and outlines typical schemes of online drug trafficking through darknet platforms, anonymous messengers, social networks, and cryptocurrency payment systems. The Internet, initially intended as a communication tool, has turned into a medium for organizing illegal drug trade, exploiting user anonymity, data encryption, and decentralized transactions that complicate the identification of offenders. The study focuses on the legal and tactical aspects of the operational units' activities and identifies the most effective investigative measures, such as Internet monitoring, controlled purchases, documentation of criminal acts with digital technologies, and covert investigative (search) actions. Special attention is paid to OSINT-based analysis that enables early detection of new distribution methods. The paper emphasizes the need to improve interagency cooperation among the National Police, the Security Service of Ukraine, customs and border authorities, and international partners. It proposes introducing modern analytical technologies, unified databases, and enhancing the cyber training of law enforcement officers. The author concludes that efficient counteraction to cyber drug trafficking is possible only through an integrated approach combining legal, technical, and organizational tools.

Key words: operational and investigative activity, drugs, Internet, cybercrime, OSINT, covert investigative actions, combating drug trafficking.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку суспільства характеризується глибокою цифровізацією всіх сфер життєдіяльності, що, поряд із позитивними аспектами, призвело до появи нових загроз у сфері безпеки. Однією з найбільш небезпечних тенденцій є використання мережі Інтернет для організації незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин. Анонімність користувачів, можливість створення тимчасових акаунтів, використання даркнету та криптовалют значно ускладнюють виявлення, документування і доведення таких злочинів. Це створює потребу у вдосконаленні оперативно-розшукових заходів, орієнтованих на протидію наркозлочинності у віртуальному середовищі.

Мета дослідження. Метою дослідження є визначення ефективних напрямів і методів оперативно-розшукової протидії поширенню наркотиків через мережу Інтернет, а також удосконалення міжвідомчої взаємодії правоохоронних органів у цій сфері.

Стан опрацювання проблематики. Попри зростаючу актуальність проблеми, питання протидії незаконному обігу наркотичних засобів через мережу Інтернет досі недостатньо розроблене в українській юридичній науці. Більшість досліджень зосереджені на загальних аспектах боротьби з наркозлочинністю або на кримінально-правових характеристиках таких діянь, без глибокого аналізу оперативно-розшукових механізмів їх виявлення та документування у цифровому середовищі. Окремі науковці – С.П. Лапта, М. Климчук, Б. Антропов, А.О. Кисельов – розглядали питання удосконалення діяльності поліції у сфері боротьби з наркозлочинністю, проте аспект використання кібероперативних методів залишається майже не дослідженим. У зарубіжних працях (J. Aldridge, D. Décary-Héту, M. Broséus) проаналізовано функціонування даркнет-ринків, але механізми їх практичного викриття у вітчизняних умовах залишаються відкритими. Таким чином, відсутність комплексних досліджень оперативно-розшукової протидії кібернаркоторгівлі, з урахуванням українських правових реалій, зумовлює наукову новизну та практичну значущість даної роботи.

Виклад матеріалу. Поширення наркотичних засобів через мережу Інтернет є одним із найсерйозніших викликів для сучасної правоохоронної системи України. Активне використання анонімних месенджерів, спеціалізованих сайтів та даркнет-ресурсів дозволяє наркодилерам маскувати свою діяльність і ускладнює її виявлення традиційними методами. У таких умовах ефективність оперативно-розшукових заходів набуває вирішального значення.

Незаконний обіг наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів охоплює широкий спектр протиправних дій, що здійснюються з порушенням законодавства України у цій сфері. До них належать культивування нарковмісних рослин, розроблення, виробництво, виготовлення, зберігання, перевезення, пересилання, придбання та збут наркотичних засобів. Також незаконним визнається їхнє ввезення в Україну, вивезення за кордон, транзит, використання та знищення без відповідних правових підстав [1].

Основними ознаками незаконного обігу наркотиків є: створення умов для потрапляння наркотичних засобів та психотропних речовин у нелегальний обіг; здійснення незаконних операцій із речовинами, що включені до затвердженого державою Переліку; суспільно небезпечний характер дій, пов'язаних із вирощуванням нарковмісних рослин, виробництвом і виготовленням наркотиків; отримання прибутків від протиправних операцій; наявність ресурсної бази (рослин чи джерел постачання прекурсорів); використання спеціально облаштованих приміщень і технічних засобів для виробництва, зберігання чи збуту наркотиків; чітко організована система злочинної діяльності; транснаціональний характер окремих діянь, зокрема контрабанди; корумповані зв'язки з представниками правоохоронних органів, які часто є умовою успішного вчинення незаконних операцій, насамперед контрабанди [2].

Використання мережі Інтернет як інструменту незаконного розповсюдження наркотиків має низку специфічних особливостей. Зокрема, для початку злочинного бізнесу потрібні мінімальні фінансові ресурси; продавці можуть одночасно контактувати з великою кількістю потенційних покупців, що значно збільшує їхні прибутки; відсутній безпосередній контакт між продавцем і покупцем, що мінімізує ризик викриття та нападів. Крім того, організатори та координатори такого бізнесу нерідко перебувають за межами України, а самі учасники мережі можуть навіть не знати один одного особисто, що суттєво ускладнює документування таких злочинів і притягнення винних осіб до відповідальності [6].

В Інтернеті сьогодні функціонує величезна кількість ресурсів, пов'язаних із тематикою наркотиків та їх уживанням. Пошукові системи за запитом на кшталт «придбати наркотики онлайн» або «buy drugs online» видають десятки тисяч посилань, проте далеко не всі ці сайти безпосередньо займаються продажем заборонених речовин. Їх умовно можна розділити на кілька груп: інформаційні ресурси та новинні портали, які висвітлюють боротьбу з незаконним обігом наркотиків; офіційні сайти державних і громадських організацій зі статистикою та аналітикою; науково-дослідні платформи, що публікують кримінологічні та криміналістичні дослідження; онлайн-магазини Head Shops і Smart Shops, які торгують легальними психоактивними речовинами й аксесуарами, позиціонуючи себе як законослухняні установи та маркуючи товари «тільки для тютюну», але іноді реалізують новітні речовини, що ще не внесені до переліку заборонених.

Окремо виділяються соціальні мережі, форуми й приватні блоги, де користувачі обговорюють тему наркотиків або поширюють власні погляди на цю тему, а також ресурси, спеціально створені приватними особами для реклами й незаконного збуту заборонених речовин. Значну роль у цьому відіграє й програмне забезпечення – месенджери та інтернет-пейджери (Skype, ICQ, Miranda, QIP), які забезпечують анонімний контакт між продавцем і покупцем.

Найпоширеніша схема збуту передбачає розміщення акаунтів або номерів для зв'язку на сторонніх сайтах чи у публічних місцях, отримання замовлення й оплати через банківську картку, після чого продавець залишає так звану «закладку» з товаром, а покупець отримує координати місця. Такий механізм простий для користувачів, але значно ускладнює роботу правоохоронних органів, адже маскує не лише окремого збутника, а й цілу мережу постачання [7].

Виявлення подібних кримінальних правопорушень потребує отримання максимально повної й достовірної інформації про ознаки підготовки чи вчинення таких дій, а також установлення всіх можливих джерел даних. Практика показує, що більшість злочинів цієї категорії передують ретельна підготовка: складання плану, добір співучасників і розподіл ролей, визначення місця та способу виготовлення й зберігання наркотичних засобів, а також вибір каналів збуту.

Основними напрямками оперативно-розшукового документування є встановлення осіб, які можуть бути свідками у кримінальному провадженні; виявлення предметів і документів, що мають доказове значення; фіксація дій підозрюваних для подальшого використання зібраних даних під час слідства.

Особливу увагу слід приділяти отриманню інформації про незаконний обіг наркотиків саме через мережу Інтернет, адже це ускладнює збір доказів. У процесі документування оперативні працівники повинні вживати заходів для своєчасного виявлення та збереження предметів і документів, які після відкриття кримінального провадження можуть стати доказами: наркотичні речовини та сировину для їх виготовлення; інструменти й пристосування для виробництва, зберігання, перевезення чи вживання; поштові й телеграфні відправлення, бланки для пересилання посилок і грошових переказів; грошові кошти на банківських рахунках та пластикові картки; проїзні квитки; підроблені рецепти, накладні, акти списання, приймання, відправлення чи переробки наркотиків, а також матеріали документальних ревізій [8].

Ефективне розслідування та розкриття злочинів, пов'язаних із незаконним розповсюдженням наркотичних засобів і сильнодіючих речовин, стикається з рядом проблем. Насамперед це недостатня цифрова грамотність слідчих та оперативних працівників, яким часто бракує знань у сфері комп'ютерних технологій для якісної протидії злочинам у кіберпросторі. Додатковою перешкодою є прогалини в законодавстві, які не завжди встигають реагувати на появу нових психоактивних речовин, котрі ще не включені до Переліку заборонених.

Актуальною проблемою є й відсутність у вітчизняному законодавстві чіткого визначення поняття «кіберзлочинність», яке використовується лише як узагальнений термін для позначення діянь, що здійснюються з використанням комп'ютерних систем і телекомунікаційних мереж. При цьому ні «Конвенція ООН про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин» [3], ні Закон України «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними» не містять спеціальних положень, спрямованих на протидію поширенню наркотиків через Інтернет. Хоча Кримінальний кодекс України передбачає відповідальність за збут наркотичних засобів, встановити особу правопорушника у цифровому просторі часто буває вкрай складно [4].

Варто зазначити, що навіть стратегічні документи, зокрема «Стратегія державної політики щодо наркотиків на період до 2020 року», схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28 серпня 2013 р. № 735-р, передбачали впровадження сучасних технологій у сфері протидії незаконному обігу наркотиків, однак законодавчо врегульованих механізмів боротьби з їх поширенням через Інтернет до цього часу не створено [5].

Сучасна проблема полягає в тому, що щороку з'являються нові види наркотичних речовин, а разом із ними – нові способи їх продажу та розповсюдження. Торгівля такими речовинами залишається прибутковим бізнесом із швидким отриманням доходу, тому значна кількість малозабезпечених осіб вдається до збуту наркотиків, прагнучи покращити свій матеріальний стан. Для підрозділів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність у сфері протидії наркозлочинності, це створює додаткові труднощі: нові види збуту, канали реалізації через мережу Інтернет і «закладки» значно ускладнюють виявлення продавців, адже покупець часто отримує товар без будь-якого фізичного чи візуального контакту з постачальником.

Додаткової уваги потребує й питання правового регулювання оперативно-розшукової діяльності органів Національної поліції України у сфері боротьби з незаконним обігом наркотичних засобів і психотропних речовин. Оскільки продаж наркотиків поступово переходить з вулиць до Інтернету, виникає необхідність удосконалення оперативно-розшукових заходів, спрямованих на протидію та викриття таких злочинів. Правова основа, яка визначає напрями й порядок діяльності органів Національної поліції у цій сфері, потребує оновлення й адаптації до сучасних умов, а також запровадження нових форм та методів роботи [9].

Для підвищення ефективності протидії незаконному обігу наркотичних засобів та психотропних речовин в умовах цифровізації суспільства необхідно здійснити комплексний підхід до вдосконалення роботи правоохоронних органів. Передусім це передбачає оновлення нормативно-правової бази: розроблення та впровадження єдиної національної стратегії протидії кібернаркоторгівлі, внесення змін до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» та інших профільних актів із чітким визначенням процедур роботи в цифровому середовищі.

Доцільним є створення й розширення спеціалізованих кіберпідрозділів у складі Національної поліції та інших правоохоронних органів, а також формування груп швидкого реагування на вияв-

лення онлайн-каналів збуту наркотиків. Особливу увагу слід приділити підвищенню кваліфікації слідчих та оперативних працівників шляхом регулярних тренінгів із цифрової криміналістики, аналітики криптовалютних операцій та використання спеціалізованого програмного забезпечення у співпраці з IT-компаніями та науковими установами.

Необхідним є розвиток технічної та аналітичної інфраструктури, зокрема впровадження автоматизованих систем моніторингу даркнет-ресурсів, соціальних мереж та месенджерів, а також застосування штучного інтелекту та машинного навчання для виявлення підозрілих акаунтів і транзакцій.

Також варто відмітити, що під час використання всього наявного комплексу методів та технологій кримінального аналізу, їх ефективність визначається, в тому числі, з урахуванням того, чи дотримувалися працівники підрозділів Національної поліції тактичних та інших особливостей під час такої використання таких та інших можливостей [10-22].

Важливим напрямом залишається посилення міжнародного співробітництва, що передбачає активізацію взаємодії з Європолем, Інтерполом та іншими структурами, створення механізмів швидкого обміну інформацією між країнами для блокування транснаціональних мереж збуту наркотиків.

Висновки. Оперативно-розшукова протидія наркозлочинності у мережі Інтернет є одним із ключових напрямів забезпечення національної безпеки та громадського порядку. Проведене дослідження показало, що ефективна боротьба з поширенням наркотичних засобів у цифровому середовищі потребує системного оновлення організаційних, правових і технічних засад діяльності правоохоронних органів. Встановлено, що основними проблемами залишаються низький рівень цифрової компетентності працівників, обмеженість інструментів моніторингу даркнету, відсутність єдиних баз даних і недостатня міжвідомча координація.

З метою досягнення поставленої мети – визначення ефективних напрямів і методів оперативно-розшукової протидії поширенню наркотиків через Інтернет – запропоновано низку практичних кроків. По-перше, необхідно вдосконалити нормативно-правову базу, передбачивши окремі положення щодо документування злочинів у цифровому просторі, фіксації цифрових доказів і використання спеціальних технічних засобів. По-друге, доцільним є створення у складі Національної поліції спеціалізованих кіберпідрозділів, які поєднуюватимуть оперативно-аналітичні функції та володітимуть сучасними інструментами OSINT, моніторингу криптовалют і даркнету. По-третє, варто підвищити рівень підготовки кадрів шляхом впровадження навчальних програм із цифрової криміналістики та кібероперацій.

Крім того, ефективність протидії наркозлочинності в Інтернеті безпосередньо залежить від розвитку міжнародного співробітництва. Спільні операції з Інтерполом і Європолем, обмін даними про кіберзлочинців та використання глобальних інформаційних систем дозволять блокувати транскордонні канали збуту наркотиків.

Реалізація запропонованих напрямів створить основу для формування сучасної системи оперативно-розшукової протидії незаконному обігу наркотичних засобів у цифровому середовищі, підвищить ефективність діяльності правоохоронних органів і забезпечить належний рівень кібербезпеки держави

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними: Закон України від 15.02.1995 № 62/95-ВР: станом на 31 берез. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/62/95-vr#Text> (дата звернення: 19.09.2025).
2. Національна академія внутрішніх справ. «Кримінологічна характеристика та запобігання наркозлочинності». НАВС. URL: https://arm.navs.edu.ua/books/criminology_20/info/media/presentation/11.pdf (дата звернення: 19.09.2025).
3. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин: Конвенція Орг. Об'єдн. Націй від 20.12.1988: станом на 25 квіт. 1991 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_096#Text (дата звернення: 19.09.2025).
4. Кримінальний кодекс України: Кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III: станом на 17 лип. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 19.09.2025).

5. Про схвалення Стратегії державної політики щодо наркотиків на період до 2020 року: Розпорядж. Каб. Міністрів України від 28.08.2013 № 735-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/735-2013-r#Text> (дата звернення: 19.09.2025).
6. Лапта С. П. Використання Інтернету як інструмента незаконного продажу наркотичних засобів і сильнодіючих речовин. *Сучасні тенденції розвитку криміналістики та кримінального процесу*: Зб. матеріалів наук. конф., м. Харків. Харків, 2017. С. 114–116. URL: https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/08_11_2017/pdf/50.pdf (дата звернення: 01.10.2025).
7. Саковський А., Климчук М. Особливості документування кримінальних правопорушень, пов'язаних із незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів та їх аналогів. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2019. Т. 2, № 18. С. 49–59. URL: https://lawjournal.com.ua/web/uploads/pdf/ЮчНАВС_2019_Том%209,%20№2_49-59.pdf (дата звернення: 01.10.2025).
8. Антропов Б. Проблематика оперативно-розшукової діяльності у сфері протидії злочинам пов'язаних із торгівлею та виробництвом наркотичних речовин. *Актуальні питання оперативно-розшукової протидії злочинності*: Матеріали Всеукр. круглого столу, м. Дніпро, 11 груд. 2020 р. / Наук. керівник В.Г. Телійчук. Дніпро, 2020. С. 109–112. URL: <https://er.dduvs.edu.ua/bitstream/123456789/6616/1/39.pdf> (дата звернення: 01.10.2025).
9. Kyselov A.O. Combating illegal amber mining: peculiarities of conflict resolution. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*, № 2. Dnipro: 2019. Pp. 146-152. URL: <https://doi.org/10.29202/nvngu/2019-2/19> (дата звернення: 01.10.2025).
10. Горелік Д.С., Кисельов А.О. Міжнародне співробітництво Національної поліції у сфері оперативно-розшукової діяльності. Оперативно-розшукова діяльність Національної поліції: проблеми теорії та практики: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф.: у 2-х ч. (Дніпро, 19 жовт 2018 р.). Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. Ч. 1. С. 139–141. URL: <https://www.er.dduvs.edu.ua/bitstream/123456789/2056/1/9.pdf> (дата звернення: 01.10.2025).
11. Darahan V.V., Kyselov A.O., Kopylov E.V. Interaction of criminal police units with othersubjectsof control over public procurement as an element of ensuring economic security. Scientific monograph. Activities of law enforcement agencies to ensure public safetyand order during the legal regime of martial law: Riga, Latvia: «Baltija Publishing», 2024. P. 58. URL: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-442-9-3> (дата звернення: 01.10.2025).
12. Kyselov A., Kovalevska O. An investigation of effective police communication. law enforcement roles requiring language skills. Methodological bases of studying the processes of general mental laws in human interaction with the environment. International Science Group. – Boston: Primedia eLounch, 2022. 194 p. Available at: DOI – 10.46299/ISG.2022.MONO.PSYCHOL.1/ Pp. 39-47. URL: <https://isg-konf.com/wp-content/uploads/2022/05/Monograph/ISG.2022.MONO.PSYCHOL.1.pdf> (дата звернення: 01.10.2025).
13. Кисельов А. Досвід використання підрозділами Національної поліції технологій «OSINT» у протидії кримінальним правопорушенням: *Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти*: матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 11 березня 2022 р.). Дніпро: ДДУВС, 2022. С. 318-319. URL: <https://www.er.dduvs.edu.ua/bitstream/123456789/9684/1/153.pdf> (дата звернення: 01.10.2025).
14. TV Alyoshina, NO Fisunenکو, AO Kyselov, SO Kiselov, OV Karnaukov. INNOVATIVE APPROACHES TO PERSONNEL SECURITY UNDER THE CONDITIONS OF MARTIAL LAW. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*. 2024, (4): Pp. 164–171. URL: <https://doi.org/10.33271/nvngu/2024-4/164> (дата звернення: 01.10.2025).
15. Кисельов А.О., Копилов Е.В., Худенко Д.М.: Основи кримінального аналізу: навч. посіб. / А.О. Кисельов, Е.В. Копилов, Д.М. Худенко. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. 152 с. URL: <https://er.dduvs.edu.ua/bitstream/123456789/13890/1/.29.pdf> (дата звернення: 01.10.2025).
16. Кисельов А.О. Особливості підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції України на прикладі здійснення кримінального аналізу. Актуальні питання та перспективи розвитку кримінального аналізу в правоохоронній системі України: матеріали міжвідом. наук.-практ. конф. (Київ, 17 лист. 2023 р.) – Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2023. с. 67-69. URL: <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/b595e654-fdd1-47a4-a374-237adb24b7ca/content> (дата звернення: 01.10.2025).

17. Кисельов А.О., Самофалова А.І. Особливості сучасної підготовки фахівців з кримінального аналізу для органів та підрозділів Національної поліції України. *Colloquium-journal* №16 (175), 2023. (Warszawa, Polska). 2023. Р. 50-52. URL: <https://scholar.google.com/scholar?oi=bibs&cluster=12249159795152250246&btnI=1&hl=uk> (дата звернення: 01.10.2025).
18. Кисельов А.О. Тактика безконфліктного спілкування працівників кримінальної розвідки Національної поліції з особами, яких залучають до конфіденційного співробітництва. *Кримінальна розвідка: методологія, законодавство, зарубіжний досвід*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Одеса, 29 квітня 2016 р. Одеса: ОДУВС, 2016, с. 88-89. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_low/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=VFEIR&P21DBN=VFEIR&Z21ID=&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=DOC%2FREP0000581.PDF#page=89 (дата звернення: 01.10.2025).
19. Кисельов А.О. Правова основа конфіденційного співробітництва осіб з підрозділами Національної поліції України. *New Opportunities in the World Science: Proceedings of the IInd International Scientific and Practical Conference (Abu-Dhabi, August 30–31, 2016, UAE)*. Abu-Dhabi. International Scientific and Practical Conference «World Science». №9 (13). August 2016. Р. 54-56. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/pravova-osnova-konfidentsiynogo-spivrobitnitstva-osib-z-pidrozdilami-natsionalnoyi-politsiyi-ukrayini> (дата звернення: 01.10.2025).
20. Кисельов А., Дуднік А. Шляхи підвищення ефективності роботи підрозділів кримінального аналізу. Матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції (ДДУВС, 21.03.2025). Частина II. С. 41-43. URL: <https://er.dduvs.edu.ua/bitstream/123456789/16356/1/4.pdf> (дата звернення: 01.10.2025).
21. Кисельов А.О. Деякі проблеми сучасної протидії оперативними підрозділами Національної поліції кримінальним правопорушенням за допомогою негласних працівників. *Оперативно-розшукова діяльність НП: проблеми теорії та практики*. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (ДДУВС, 22.12.2021). С. 30-32. URL: <https://er.dduvs.edu.ua/bitstream/123456789/9202/1/5.pdf> (дата звернення: 01.10.2025).
22. Кисельов А.О. Особливості виявлення працівниками підрозділів карного розшуку крадіжок з квартир та приватних будинків (за матеріалами УКР ГУНП в Дніпропетровській області). Актуальні проблеми оперативно-розшукової протидії злочинам. Матеріали науково-практичного семінару (ДДУВС, 24.05.2018) С. 30-32. URL: <https://www.er.dduvs.edu.ua/bitstream/123456789/6422/1/5.pdf> (дата звернення: 01.10.2025).